

SFTL - SOCIAAL FONDS TRANSPORT EN LOGISTIEK

EINDRAPPORTAGE 2016-2017

OPLEIDING VRACHTWAGENCHAUFFEUR VOOR JONGEREN MET INBEGRIIP VAN ATTITUDEVORMING EN INDIVIDUELE OPLEIDING IN HET BEDRIJF.

DEEL I: INHOUDELIJK VERSLAG

1. KADER

Het beroep Vrachtwagenchauffeur is een knelpuntberoep. Transportbedrijven krijgen hun vacatures niet of zeer moeizaam ingevuld.

De hoofdoorzaak hiervan is de vaststelling dat het aantal beginnende beroepsbeoefenaars dat jaarlijks wordt opgeleid door de institutionele opleidingspartners van de sector ruim ontoereikend is om de aanwervingsbehoefte van de transportbedrijven te dekken. Hun opleidingscapaciteit is te beperkt om een uitstroomaanbod te genereren dat aan de vraag voldoet. De institutionele opleidingspartners zijn VDAB, le FOREM, Bruxelles Formation, Actiris en ADG voor werkzoekenden, het Onderwijs BSO voor leerlingen en het Volwassenenonderwijs voor werkenden en werkzoekenden. Bovendien zijn er bij VDAB, le FOREM en Bruxelles Formation lange wachttijden - gemiddeld 6 maanden - alvorens kandidaat-cursisten de opleiding in de respectievelijke opleidingscentra kunnen starten, waardoor werkzoekenden vaak afhaken, vooral jongeren.

Daarnaast slaat de vergrijzing zeer hard toe in de transportsector.

Zo is 55,64 % van de vrachtwagenchauffeurs in België ouder dan 45 en slechts 3,46 % jonger dan 26 jaar (cijfers op 30 juni 2015).

Tabel 02 - leeftijdsgroepen rijdend personeel - België

Tableau 02 - les groupes d'âge personnel roulant - Belgique

Tabelle 02 - Altersgruppen fahrendes Personal - Belgien

België	aantal	mannen	vrouwen	% totaal	% mannen	% vrouwen
Belgique	nombre	hommes	femmes	% totale	% hommes	% femmes
Belgien	Gesamtzahl	Männer	Frauen	% Gesamtzahl	% Männer	% Frauen
- 18 jaar/ans/Jahre	-	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
- 26 jaar/ans/Jahre	1.069	1.035	34	3,46%	3,40%	8,06%
26 tot/jusqu'à/bis 45 jaar/ans/Jahre	12.619	12.385	234	40,90%	40,70%	55,45%
+ 45 jaar/ans/Jahre	17.166	17.012	154	55,64%	55,90%	36,49%
totaal/totale/Gesamtzahl	30.854	30.432	422		98,63%	1,37%
+ 50 jaar/ans/Jahre	11.786	11.702	84	38,20%	38,45%	19,91%
+ 55 jaar/ans/Jahre	6.355	6.321	34	20,60%	20,77%	8,06%
+ 65 jaar/ans/Jahre	380	380	-	1,23%	1,25%	0,00%

De sector heeft dus hoogdringend nood aan instroom van jonge krachten in het beroep. Helaas daalt het aantal leerlingen in het Onderwijs - BSO opleiding vrachtwagenchauffeur het afgelopen decennium gestaag.

De hoofdoorzaak hiervan is dat zowat alle technische beroepen knelpuntberoepen zijn en er bijgevolg tussen de sectoren een 'War for Talent' woedt om in het TSO en BSO leerlingen naar zich toe te trekken. De transportsector trekt hier helaas vaak aan het kortste eind.

Aan de private weg op eigen kosten naar het beroep via opleiding bij een rijsschool en examinering bij een erkend examen centrum hangt vandaag de dag een zeer hoog prijskaartje, dat de draagkracht

van de financiële middelen van de modale werkzoekende, a fortiori de modale jonge werkzoekende, ver overstijgt.

Kortom, de transportsector kampt met een nijpend tekort aan instroom van nieuwe vrachtwagenchauffeurs in het algemeen en van jong nieuw bloed in het bijzonder.

2. PROJECTDOELSTELLING

Doelstelling: op 2 jaar tijd door middel van een innovatief opleidingstraject **80 jongeren** uit de doelgroep laten instromen in het beroep Vrachtwagenchauffeur.

Doelgroep: werkzoekende jongeren van -26 jaar uit de risicogroepen die in het bezit van een rijbewijs B zijn en als beroepsaspiratie Vrachtwagenchauffeur hebben. Bij voorkeur zijn de jongeren in het bezit van de theoretische kwalificatie groep C. Op deze manier kan het opleidingstraject korter verlopen en de tewerkstelling sneller gebeuren.

Middel/instrument: een alternerende individuele beroepsopleiding Vrachtwagenchauffeur met inbegrip van een luik Attitudetraining als innovatief (facultatief) opleidingstraject.

Alternerend omdat de opleiding deels bij en door een private rijsschool en deels bij en door een transportbedrijf gegeven wordt.

Innovatief omdat transportbedrijven in hun rol van leerwerkbedrijf als volwaardige opleidingsverstrekker optreden en de leerwerkbedrijven samenwerken met gespecialiseerde organisaties rond Attitudetraining.

In de rubriek “inhoudelijk eindresultaat” wordt in detail het resultaat weergegeven. Op 31/12/2017 waren **79 jongeren** tewerkgesteld in de sector Transport en Logistiek.

3. PROJECTBESCHRIJVING

Fase 1: vanaf januari 2016

Volgende acties werden continu gedurende het project herhaald. Deze acties gingen vooraf aan een opleidingstraject.

- Informeren en selecteren van de leerwerkbedrijven.
- Informeren en selecteren van de private rijsscholen.
- Opmaak opleidingsprogramma.

De Leerwerkbedrijven konden gebruik maken van de volgende modellen van opleidingsprogramma's:

- o 'Vrachtwagenchauffeur nationale distributie';
- o 'Vrachtwagenchauffeur geconditioneerd transport (ATP)';
- o 'Vrachtwagenchauffeur zeecontainer';
- o 'Vrachtwagenchauffeur bulktransport';
- o 'Vrachtwagenchauffeur bulktransport met tank';
- o 'Vrachtwagenchauffeur autotransport';
- o 'Vrachtwagenchauffeur tanktransport ADR';
- o Vrachtwagenchauffeur motorfietstransport'.

Deze modellen werden ontwikkeld n.a.v. het FOD WASO-project 2014-2015, genaamd: *“Ontwikkeling en implementatie van specifieke opleidingsprogramma's per transportniche in het kader van de individuele beroepsopleiding in een onderneming tot vrachtwagenchauffeur”*.

Alle ontwikkelde opleidingsmodellen zijn downloadbaar vanop onze website en beschikbaar in de 3 landstalen.

- Screening en toeleiding jongeren.

VDAB, le Forem en Actiris/Bruxelles Formation leiden jongeren uit de risicogroepen, die op de wachtlijst staan of zich aanmelden voor een beroepsopleiding Vrachtwagenchauffeur, na een positieve screening toe naar de alternerende opleiding.

Deze toeleiding wordt ook gedaan door arbeidsmarkt-derden (Vb. KIEM, MIREC, MIREL en Mission Locale de Forest).

Bij een positieve screening door het bedrijf konden de werkzoekende jongeren de alternerende opleiding aanvatten.

OVERLEG EN COÖRDINATIE: 7.620 EUR

Fase 2: Jongeren uit de doelgroep doorlopen het opleidingstraject

Fase 2.1 Opleidingsprogramma

In de rijschool en het examen centrum:

Theorieopleiding rijbewijs C en Vakbekwaamheid.

Theoretische examens rijbewijs C en Vakbekwaamheid.

Praktijkopleiding rijbewijs C, CE en Vakbekwaamheid.

Praktische examens rijbewijs C, CE en Vakbekwaamheid.

RIJOPLEIDING EN EXAMINERING: 240.868,69 EUR

In het Leerwerkbedrijf:

Attitudetraining (facultatief) in samenwerking met gespecialiseerde organisaties.

Vaktechnische opleiding in de verschillende transportniches door ervaren Werkplekbegeleiders uit onze transportbedrijven.

BEGELEIDING DOOR DE BEDRIJVEN: 383.410,08 EUR

Fase 2.2 Omkadering van het opleidingstraject

De jongeren volgen gemiddeld 13 weken opleiding in het formele regioafhankelijk kader:

- o een 'Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming' (IBO) van VDAB
- o een 'Plan Formation Insertion' (PFI) van le FOREMI
- o een 'Formation Professionnelle Individuelle' (FPI) van ACTIRIS
- o een 'Formation Professionnelle Individuelle en Entreprise' (FPI-E) van Bruxelles Formation
- o een 'Individuele Berufsausbildung im Unternehmen' (IBU) van het Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens.

LOONKOST JONGEREN IN OPLEIDING: 179.620,15 EUR

Fase 2.3 Attitudetraining

De ervaring wijst uit dat het allesbehalve evident is dat de jongeren uit de doelgroep alle arbeidsattitudes in huis hebben die op de werkvloer vereist zijn. Om een attitudetraining op te zetten, voorzag het project dat de leerwerkbedrijven hiervoor een beroep konden doen op en samenwerken met gespecialiseerde organisaties zoals vzw Kiem, Mission Locale de Forest.

ATTITUDETRAINING: 6.560 EUR

Fase 2.4 Kwaliteitsborging

Sinds 2003 organiseert het SFTL een peterschapsopleiding voor ervaren vrachtwagenchauffeurs die worden ingezet als peter, d.w.z. als opleider en begeleider van stagiairs en nieuw aangeworven chauffeurs. Deze vrachtwagenchauffeurs die door de leerwerkbedrijven werden ingezet om de jongeren op te leiden en begeleiden, moesten voorafgaandelijk aan de begeleiding deze opleiding hebben gevolgd. In 2016 en 2017 volgden meer dan 40 chauffeurs in het kader van dit project deze - intussen omgedoopte - opleiding tot Werkplekbegeleider M/V.

De leerwerkbedrijven mochten initieel per jaar maximum 3 jongeren opleiden. In samenspraak met het SFTL kon hier van afgeweken worden mits de verhoging van het aantal cursisten de kwaliteit van de opleidingstrajecten niet in het gedrang brengt.

Een belangrijke vereiste van het project was tevens dat jongeren zo moesten opgeleid worden dat ze inzetbaar zijn bij om het even welk bedrijf uit de betreffende transportniche. Het belang dat in de eerste plaats gediend moest worden, is het algemeen sectoraal belang, niet het eigenbelang van de betrokken leerwerkbedrijven.

Het SFTL hechtte ook belang aan een correcte regionale verdeling van het aantal trajecten, gebaseerd op het effectief aantal huidige werknemers per regio en het beschikbaar aantal vacatures.

SFTL-OPLEIDING WERKPLEKBEGELEIDER VRACHTWAGENCHAUFFEUR: 2.996 EUR

Knelpunt: files bij de private examencentra!

Voor de private examencentra was het wegens gebrek aan examinatoren en een overvolle examenplanning niet altijd mogelijk om tijdig (her)examens af te nemen, waardoor het vlot verloop van het opleidingstraject in het gedrang kwam.

Dankzij VDAB kon dit probleem grotendeels opgelost worden. Zij verklaarden zich bereid om zeer snel de herexamens praktijk af te nemen van de JIT-cursisten.

Daarnaast stelde VDAB ook het e-learning materiaal dat aan de eigen cursisten ter beschikking wordt gesteld voor het theoretisch opleidingsgedeelte, ook beschikbaar voor de JIT-cursisten uit dit project.

Om het project te laten slagen is de betrokkenheid van het Sociaal Fonds een conditio sine qua non. De medewerkers van het Sociaal Fonds stonden in voor de informatie bij de bedrijven, de informatie bij de derden en de opvolging van de trajecten in de verschillende fasen van het project. Dit hield in dat de tijdsbesteding die diende vrijgemaakt te worden een cruciale factor is in het wel of niet slagen van dit project.

OVERHEADKOSTEN PROJECT: 24.000 EUR

4. INHOUDELIJK EINDRESULTAAT

4.1 Opleiding

In totaal zijn er 42 verschillende transportondernemingen in dit project gestapt.

Samen hebben ze 114 jongeren tussen 18 & 26 jaar gescreend om in te stappen in een J.I.T.-IBO of J.E.T.-PFI/-FPI/-IBÜ.

Van de 114 gescreende jongeren zijn er 8 jongeren niet opgestart omwille van werk/persoonlijke redenen/medische redenen/rijbewijs B niet in orde, enz.

Daarnaast werden 14 jongeren in de loop van het opleidingstraject (IBO/PFI/FPI/IBÜ) stopgezet – hetzij op verzoek van de werkgever, hetzij op verzoek van de jongere zelf. Hier lagen vooral persoonlijke redenen en veelal ook technische redenen aan de basis van de stopzetting. We mogen niet vergeten dat deze jongeren - waarvan sommigen weinig rijervaring met een personenwagen hadden - dienden te slagen in de verschillende theoretische, vakbekwaamheids- en praktische manoeuvreproeven met vrachtwagencombinaties en dan ook nog eens 2 examens op de openbare weg met zowel een C als een CE-voertuig dienden af te leggen.

Er waren bij de kandidaten weinig stopzettingen ten gevolge van attitudeproblemen.

Van de 106 effectief opgestarte IBO's/PFI's/FPI's/IBÜ's hebben 92 jongeren een rijbewijs C+VAK behaald, waarvan 77 jongeren tevens ook het rijbewijs CE behaalden

Opmerking: enkele jongeren die voor 31/12/2017 een rijbewijs C haalden, zullen nog een rijbewijs CE behalen in 2018 – dit buiten het traject en de projectfinanciering.

Op vraag van de FOD WASO heeft het SFTL de nodige opzoeken verricht om het volgende in kaart te brengen:

- 18 trajecten werden opgestart met allochtone jongeren, 7 van Europese en 11 van niet-Europese herkomst. De jongeren van Nederlandse afkomst zijn hier niet bijgerekend.
- 5 dames hebben deelgenomen aan het project.
- 73 van de kandidaten waren laaggeschoold.

4.2 Tewerkstelling

Op datum van 31/12/2017 zijn er via het project **79** jongeren aan het werk als beroepschauffeur C/CE in onze sector. Deze controle gebeurt aan de hand van een vergelijking tussen de Rijksregisternummers van de jongeren met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Opmerking: alle DmfA-aangiftes zijn nog niet ingebracht in het systeem van het SFTL. Dit houdt in dat het aantal tewerkstellingen in realiteit hoger kan zijn dan momenteel gekend.

Op datum van 01 maart 2018 stellen we vast dat het aantal jongeren (- 26 jaar) gestegen is. Dit blijkt uit de volgende gegevens.

Gegevens op 30/06/2015

Tabel 02 - leeftijdsgroepen rijdend personeel - België

Tableau 02 - les groupes d'âge personnel roulant - Belgique

Table 02 - Altersgruppen fahrendes Personal - Belgien

België	aantal	mannen	vrouwen	% totaal	% mannen	% vrouwen
Belgique	nombre	hommes	femmes	% totale	% hommes	% femmes
Belgien	Gesamtzahl	Männer	Frauen	% Gesamtzahl	% Männer	% Frauen
- 18 jaar/ans/Jahre	-	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
- 26 jaar/ans/Jahre	1.069	1.035	34	3,46%	3,40%	8,06%
26 tot/jusqu'à/bis 45 jaar/ans/Jahre	12.619	12.385	234	40,90%	40,70%	55,45%
+ 45 jaar/ans/Jahre	17.166	17.012	154	55,64%	55,90%	36,49%
totaal/totale/Gesamtzahl	30.854	30.432	422		98,63%	1,37%
+ 50 jaar/ans/Jahre	11.786	11.702	84	38,20%	38,45%	19,91%
+ 55 jaar/ans/Jahre	6.355	6.321	34	20,60%	20,77%	8,06%
+ 65 jaar/ans/Jahre	380	380	-	1,23%	1,25%	0,00%

Gegevens op 01/03/2018

Tabel 02 - leeftijdsgroepen rijdend personeel - België

Tableau 02 - les groupes d'âge personnel roulant - Belgique

Table 02 - Altersgruppen fahrendes Personal - Belgien

België	aantal	mannen	vrouwen	% totaal	% mannen	% vrouwen
Belgique	nombre	hommes	femmes	% totale	% hommes	% femmes
Belgien	Gesamtzahl	Männer	Frauen	% Gesamtzahl	% Männer	% Frauen
- 18 jaar/ans/Jahre	-	-	-	0,00%	0,00%	0,00%
- 26 jaar/ans/Jahre	1.470	1.420	50	4,53%	4,45%	9,62%
26 tot/jusqu'à/bis 45 jaar/ans/Jahre	13.029	12.747	282	40,18%	39,95%	54,23%
+ 45 jaar/ans/Jahre	17.930	17.742	188	55,29%	55,60%	36,15%
totaal/totale/Gesamtzahl	32.429	31.909	520		98,40%	1,60%
+ 50 jaar/ans/Jahre	12.521	12.408	113	38,61%	38,89%	21,73%
+ 55 jaar/ans/Jahre	6.832	6.780	52	21,07%	21,25%	10,00%
+ 65 jaar/ans/Jahre	358	358	-	1,10%	1,12%	0,00%